

Πρωτιά ξενοφοβίας, Μ. Πλωρίτης

Πρωτιά ξενοφοβίας

Πήρα και φιλοξενώ το παρακάτω διαμαρτυρόμενο γράμμα:

Αξιότιμε κύριε,

ΖΗΤΩ συγγνώμη αν το γράμμα μου φανεί ενοχλητικό σε μερικούς και συναισθηματικό σε άλλους. Ο λόγος που με παρακινεί να σας γράψω είναι ο ακόλουθος:

Δυσφόρησα πολύ, αλλά δεν απόρησα και τόσο, διαβάζοντας για μια έρευνα που οργάνωσε το «Ευροβαρόμετρο», κατά παραγγελία του «Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία». Το βασικό ερώτημα της έρευνας ήταν:

«Θεωρείτε θετικό χαρακτηριστικό για κάθε κοινωνία να αποτελείται από διαφορετικές φυλές, θρησκείες και κουλτούρες;»

Αποτέλεσμα: Κατά μέσον όρο, το 64% από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε ΝΑΙ. Το μεγαλύτερο ποσοστό συμφωνίας παρουσίασαν η Σουηδία (77%), η Ισπανία (75%), η Ολλανδία (74%) και η Γαλλία (71%). Το χαμηλότερο, το Βέλγιο (56%), η Γερμανία (53%) και η Αυστρία (52%).

Αλλά υπάρχει και το χαμηλότατο: η Ελλάδα. Εδώ μόνο το 36% απάντησε ΝΑΙ, το 52% ΟΧΙ, και ένα 12%, «Δεν ξέρω». Δηλαδή, μόνο το ένα τρίτο περίπου των Ελλήνων πιστεύει πως είναι θετική η παρουσία αλλόφυλων, αλλόθρησκων κλπ. στη χώρα μας, ενώ πάνω απ' τους μισούς τη θεωρούν αρνητική, δηλαδή επιζήμια.

ΕΙΠΑ πως δυσφόρησα, αλλά δεν απόρησα. Επειδή ακούω συχνά (όπως όλοι μας) βίαιες καταφορές και διαμαρτυρίες εναντίον των ξένων που έχουν καταφύγει στη χώρα μας και που είναι (προπάντων, οι Αλβανοί) «φονιάδες, ληστές, κλέφτες» και ό,τι άλλο. Και δεν αμφιβάλλω πως, για τους συμπατριώτες μας του ΟΧΙ, η ιδανική λύση θα ήταν να τους διώξουμε όλους και συλλήβδην από εδώ, να κλείσουμε τα σύνορά μας και να μη δεχόμαστε κανέναν αλλοδαπό κλπ., εκτός από τους πολύφερνους τουρίστες, βέβαια.

Δεν θα επικαλεσθώ τα πασίγνωστα επιχειρήματα κατά της μισαλλοδοξίας, κατά της απέχθειας μερικών για τους «άλλους», για την «ετερότητα» των μη γνησίως αυτοχθόνων.

Θα ήθελα μόνο να κάνω μιαν απλή, «πρακτική» ερώτηση: Τι θα είχε γίνει, τι θα γινόταν και σήμερα, αν και άλλες χώρες είχαν κλείσει και εξακολουθούσαν να κλείνουν τα σύνορά τους στους ξένους και στους Έλληνες φυσικά;

Οι μισόξενοι δεν έχουν μνήμη και δεν έχουν γνώση; Χρειάζεται ν' ανατρέξω στους χιλιάδες Έλληνες που, μετά την άλωση της Πόλης, βρήκαν καταφύγιο στη Δύση και πολλοί της πρόσφεραν τα ελληνικά φώτα; Και έζησαν γενιές και γενιές Ελλήνων εκεί, και όταν ήρθε η ώρα, μυήθηκαν στις ιδέες του Διαφωτισμού και της εθνικής και ατομικής απελευθέρωσης, και διαφώτισαν τους υπόδουλους Έλληνες και ετοίμασαν την Επανάσταση: Τι θα είχαν γίνει όλοι αυτοί, τι θα είχε γίνει το έθνος μας, αν οι χώρες του καιρού εκείνου τους είχαν αρνηθεί διαμονή, δουλειά, μόρφωση;

Και κοντύτερα, απ' όταν γίναμε ανεξάρτητο κράτος: πόσα μιλιούνια Έλληνες δεν αναγκάστηκαν (για λόγους πολύ γνωστούς) να μεταναστεύσουν στην Ευρώπη, στη Ρωσία, στην Αμερική, στην Αίγυπτο, στα τετραπέρατα της Γης; Και εργάστηκαν και ρίζωσαν και πρόκοψαν, επειδή οι χώρες αυτές δεν έκλειναν τις πόρτες τους στους «άλλους»;

ΕΙΜΑΙ κι εγώ ένας απ' αυτούς. Έφυγα πολύ νέος, δούλεψα *Gastarbeiter* στη Γερμανία, πήγα σε νυχτερινό σχολειό, έκανα ανώτερες σπουδές, πήρα δίπλωμα μηχανικού και, τώρα, ύστερα από 30 χρόνια, γύρισα στα «άγια χώματα» της γενέτειράς μου, της Θεσσαλονίκης. Ξέρετε πολύ καλά (και από προσωπική σας πείρα, απ' ό,τι διάβασα) πως δεν είναι διόλου εύκολη η ξενιτιά. Ξέρετε πως όσο και να προκόψεις σε μια άλλη χώρα, νιώθεις πάντα ξένο σώμα και λαχταράς να γυρίσεις στο σώμα το δικό σου. Ξέρετε πόσο αληθεύει το δημοτικό,

«Την ξενιτιά, την αρφανιά, την πίκρα, την αγάπη,

τα τέσσερα τα ζύγισαν, βαρύτερα είν' τα ξένα».

Όμως χάρη σ' αυτόν τον ξενιτεμό και χάρη στην αποδοχή μας από τις ξένες χώρες, ζήσαμε εκατομμύρια Έλληνες. Γιατί τώρα να έχουμε την πρωτιά στην ξενοφοβία; Γιατί να δίνουμε το δικαίωμα να μας κατηγορούν ακόμα και για ρατσισμό;

Θα μου πουν πάλι πως αρκετοί ξένοι έχουν διαπράξει εγκλήματα εδώ. Ναι, αλλά αν δουν τις στατιστικές των αρμόδιων υπηρεσιών, θα διαπιστώσουν πως οι ξένοι

εγκληματίες αποτελούν ένα μικρό ποσοστό στο σύνολο της εγκληματικότητας, πως οι Έλληνες «συνάδελφοί» τους είναι ασύγκριτα περισσότεροι. Όταν, όμως, κάποιοι ξένοι εγκληματούν, τότε Τύπος, ΜΜΕ και προπάντων απλοί πολίτες αρχίζουν να χτυπάνε όλες τις καμπάνες του κινδύνου και του μίσους.

Έχω γνωρίσει μερικούς ξένους μετανάστες, εδώ στη Θεσσαλονίκη. Και έχω δει πώς δουλεύουν (σκληρά, φιλότιμα, καρτερικά), πώς τους εκμεταλλεύονται συχνά οι Έλληνες εργοδότες τους, αλλά και τι καημό έχουν που υποχρεώθηκαν ν' αφήσουν τις πατρίδες τους και να ξενοπορευτούν.

Ας μπουν, για μια στιγμή, οι δικοί μας «διαφωνούντες» στη θέση αυτών των ανθρώπων, ας προσπαθήσουν να νιώσουν όχι μόνο την αγωνία τους για τον επιούσιο, αλλά και τον καθημερινό φόβο τους μην τους διώξουν ξαφνικά, μη χάσουν την πενιχρή δουλειά τους, μη μείνουν πάλι ξυλάρμενοι σε φουρτούνες και θύελλες. Προπάντων, ας προσπαθήσουν να φανταστούν τις ανοιχτές πληγές τους για το σπίτι που παράτησαν, τους γονιούς και τα παιδιά που άφησαν πίσω, και που περιμένουν να ζήσουν από το πικρό ψωμί της ξενιτιάς.

ΕΜΕΙΣ οι Έλληνες ήμαστε πάππου προς πάππου φιλόξενοι, χωρίς να ρωτάμε για εθνικότητες και θρησκείες των «άλλων». Πώς γίναμε, τώρα, μισόξενοι; Μήπως πέρα απ' τους φόβους για τα εγκλήματα των ξένων πιστέψαμε πως μόνο εμείς είμαστε καθάραιμοι, πως μόνο εμείς κατέχουμε την παγκόσμια αποκλειστικότητα της σοφίας, της πίστης, του πολιτισμού, όπως ακούω να διακηρύσσεται από κάποια «ιερά» χείλη;

Όλοι αυτοί δεν διάβασαν τις προάλλες την ιστορική ανακοίνωση σοβαρότατων Ινστιτούτων πως «τα DNA δύο οποιωνδήποτε ανθρώπων, ανεξαρτήτως φύλου ή φυλής, είναι πανομοιότυπα κατά 99,9%». Μ' άλλα λόγια, πως δεν υπάρχουν βιολογικά περιούσιοι και επάρατοι λαοί, πως οι «από 3.000 ετών Έλληνες» έχουν τα ίδια γονίδια με τους «άρπαγες» Αλβανούς και τους «βάρβαρους» μαύρους; [...]

με εκτίμηση και ευχαριστίες

ΑΧ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

Και για την αντιγραφή

Μάριος Πλωρίτης.

[To Βήμα](#), 04/03/2001

Ασκήσεις

1. Πόσοι υπογράφουν το κείμενο και για ποιο λόγο;
2. Τυπικά, το κείμενο είναι επιστολή. Εσείς σε ποιο κειμενικό είδος θα το κατατάσσατε;
3. Το κείμενο αρχίζει με ένα πρόσφατο, για την εποχή που γράφτηκε, γεγονός: μία έρευνα για την ξеноφοβία και τον ρατσισμό. Πώς δομείται στη συνέχεια; Πώς περνάει από το παρόν στο παρελθόν και πάλι στο παρόν; Από το γ' πληθυντικό πρόσωπο στο α' ενικό και στο α' πληθυντικό;
4. Να δώσετε το διάγραμμα του κειμένου, βλ. και [Έκφραση-Έκθεση Β' λυκείου. σ. 253.](#)
5. Να εργαστείτε σε ομάδες και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις, αφού διαβάσετε το δημοσίευμα που ακολουθεί:

 ΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΕΙΔΗ

 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Γαλλία: Επιμένει σε απελάσεις Ρομά ο υπουργός Εσωτερικών

Στην απέλαση των Ρομά από το γαλλικό έδαφος επιμένει ο υπουργός Εσωτερικών Μανουέλ Βαλς παρά τις επικρίσεις που έχουν διατυπωθεί για τις θέσεις του από οργανώσεις προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και συναδέλφους του στο υπουργικό συμβούλιο.

Ο Μανουέλ Βαλς επισημαίνει ότι ελάχιστοι Ρομά έχουν κατορθώσει να ενσωματωθούν στη γαλλική κοινωνία και η «πλειονότητα πρέπει να σταλεί πίσω στα σύνορα».

Η Διεθνής Αμνηστία την ίδια στιγμή ζητά την απαγόρευση των αναγκαστικών απελάσεων των Ρομά στη Γαλλία σε έκθεσή που δόθηκε στη δημοσιότητα την Τετάρτη.

Η οργάνωση αναφέρει ότι περισσότεροι από 10.000 Ρομά εκδιώχθηκαν από προσωρινούς καταυλισμούς στη χώρα το πρώτο εξάμηνο του 2013.

Και ταυτόχρονα προειδοποιεί ότι τα σχόλια του Μανουέλ Βαλς είναι πιθανό να «δαιωνίσουν τα στερεότυπα και να ενθαρρύνουν την έχθρα» για τους περίπου 20.000 Ρομά που βρίσκονται στη Γαλλία, προερχόμενοι κυρίως από τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την πρώην Γιουγκοσλαβία.

[Το Βήμα](#), 25/09/2013

- Με ποιο επιχειρήμα υποστηρίζει ο Μάνουελ Βαλς τις απελάσεις των Ρομά; Ποια άλλα επιχειρήματα που οδηγούν σε ξеноφοβία ακούγονται; Κάθε ομάδα θα προσπαθήσει να ανασκευάσει κάποια από αυτά.

- Να γράψετε ένα άρθρο σχετικά με την ξενοφοβία στο σχολείο, λαμβάνοντας υπόψη τα βιώματά σας. Ποσπαθήστε να περιγράψετε την κατάσταση και να προτείνετε λύσεις.
 - Να γράψετε ένα κείμενο με έμφαση στη συγκινησιακή λειτουργία της γλώσσας, σχετικά με το θέμα αυτό. Μπορεί να είναι ένα δημοσίευμα σε ηλεκτρονικό περιοδικό με μορφή χρονογραφήματος, βλ. και [Έκφραση-Έκθεση Α΄ λυκείου, σ. 281](#).
6. Με βάση τα κείμενα: [Πρωτιά ξενοφοβίας](#), άρθρα της Οικουμενικής διακήρυξης [6](#) και [30](#), [Συνέντευξη Γκ. Καπλάνι στον Μπάμπη Ιμβρίδη](#), καθώς και την παραπάνω είδηση, να οργανώσετε μια συζήτηση για την ξενοφοβία. Η συζήτηση μπορεί να παρουσιαστεί σε ραδιοφωνική εκπομπή για το Μαθητικό Ραδιόφωνο. Καλό θα ήταν να συμμετάσχουν στη συζήτηση άτομα που υπήρξαν θύματα ξενοφοβίας, αλλά και άτομα που εκδηλώνουν ξενοφοβικές αντιδράσεις (για τον σκοπό αυτό να αξιοποιήσετε την ιστοσελίδα «[Μαθητικό Ραδιόφωνο - European School Radio](#)»).